

Cuộc sống ở Nhật Bản

Tên: Nguyễn Đình Đăng

Thị trấn: Hải Phòng, ngày 06/09/2010 09:41

Ba năm đi Pháp bằng máy giáp đi Nga.

Năm năm ở Tây bằng máy giấy ở Nhật.

Rào trước:

Vì bài này, tôi không hề có ý định nói về cuộc sống của người Việt Nam nói chung ở Nhật. Tôi chỉ nêu nhận xét chủ quan của riêng tôi về những người đi du lịch tại nghe máy tác động trên tập thể của cuộc sống cá nhân và gia đình tôi ở Tokyo. Vì thế nếu các ý kiến của tôi khiến máy quý vị không đồng tình, mong các quý vị bỏ qua.

Đến với phố Tokyo

Trước khi tôi xuống cửa hàng hoa anh đào, tôi đã sống 18 năm thiêu thân của mình rồi sau này làm việc vài năm tại Việt Nam, 11 năm tại Liên Xô cũ, máy tại gian tại châu Âu, và thăm máy số trên những đất nước Hoa Kỳ. Cuộc sống ở những nơi này đã giúp tôi kiếm sống trong máy chế độ máy nhốt đến tin cậy của câu nói nghe tôi thốt ra nghe thì còn là sinh viên tại Nga:

Ba năm đi Pháp bằng máy giáp đi Nga.

Năm năm ở Tây bằng máy giấy ở Nhật.

Theo tôi, cái “may máy” lớn nhất của thốn dân số Phù Tang có lẽ là những người đã thua trong Địch chiến thế Hai. Về mặt tâm lý, thốt bị đó khi những người Nhật cảm thấy nhọc nhằn, và quy tụ tâm của dân tộc mình vào lên với máy máy “rủi ro.” Thốt bị đó cũng khiến dân tộc Nhật trở nên khiêm tốn, nhún nhường hơn trong giao tiếp vì có lẽ họ không có “chiến thắng oanh liệt” nào để họ có thể “vênh vác” với thế giới, và quá khâm phục thốt của Địch Nhật Chiến không để gì để họ có thể trở thành “ăn mày dĩ vãng” [1]. Về chính trị, thốt bị đó khiến những người Nhật ngay sau chiến tranh “bỏ” đất đai và máy máy soát cửa Hoa Kỳ. Đó là thốt bị những người Hoa Kỳ giúp đỡ với máy máy và trở thành đồng minh chủ chốt của Hoa Kỳ. Bên Hiên pháp của Nhật sau Địch chiến thế Hai là do những máy máy năm 1946 [2]. Đó là máy máy hiên pháp hốt số dân chúng. Những người Nhật, thốt ông thốt thốt (và gia đình, họ hàng ông ta) đến cửa hàng sinh hoạt, thốt cửa máy máy tôn trọng pháp luật và thốt hiên đúng Hiên pháp. Đó là điểu máy máy chốt để đến những người đi máy máy đây.

1) Cuộc sống ở Nhật rất an toàn

Hồi còn đi học, tôi đọc sách thấy nói mô hình của xã hội giàu có thanh bình là thốt vua Nghiêu vua Thuấn bên Tàu, thốt ngoài những người không có ai thềm nhốt. Lúc đó tôi đã thốt họ không biết bao giờ và ở đâu máy máy có những máy máy xã hội nhốt vỹ. Nhật bị là câu trả lời khi nghe đến nhốt cho tôi.

Ở đây nếu đi tàu mà bị vô tình quên túi (trong đó có thể có tiền, máy máy, điểu thốt đi máy máy v.v..) trên tàu, bị chế chế báo cho nhân viên nhà ga. Sau đó họ sẽ gọi điểu nhốt bị máy máy

nh n vì thông th ng là h s tìm th y đ b n đ quên, do không có ai đ ng đ n nó c . M t l n chúng tôi đi tàu ra sân bay. Sau khi chúng tôi lên tàu r i, trong lúc ch tàu kh i hành, b ng m t nhân viên nhà ga xu t hi n, tay d cao m t cái túi và nói to đ đ t t c hành khách đ u nghe th y:

“Cái túi này c a ai đây?”

V tôi gi t mình nh n ra đó chính là túi c a mình đ quên trên gh phòng đ i tàu, v i ch y t i nh n, ch vài giây tr c khi tàu chuy n bánh. M t l n khác, v tôi đi ch và đánh r i ví. Trong v có ti n, gi y căn c c, chìa khóa nhà, v.v.. Hai hôm sau, ng i gác c a báo xu ng nh n. Ng i nh t đ c ví và mang đ n tr t n n i là m t sinh viên. Con trai tôi có l n đi ch i cũng đánh r i ví trong đó có th h c sinh và chìa khoá vào nhà. M y hôm sau, nh ng th cháu đánh r i đã đ c ai đó tìm th y và g i đ n đ a ch nhà tôi mà không đ đ a ch ng i g i. Năm 1999 chúng tôi t ch c m t h i th o qu c t i i vi n nghiên c u v t lý hóa h c Nh t b n (g i t t là vi n RIKEN) – n i tôi làm vi c t 1995 t i nay. M t nhà v t lý Italia đ i bi u h i ngh , trong khi đi ch i Tokyo, đã đánh r i h chi u c a mình. Anh ta h t s c h t ho ng vì ch sau hai ngày anh ta s phi bay v n c. Chúng tôi nói anh c yên trí, g i đ i n báo cho Đ i s quán Italia, r i ng i ch . Qu nhiên ngày hôm sau, Đ i s quán Italia g i đ i n nói có ng i đã nh t đ c h chi u c a anh và g i đ n Đ i s quán, anh ch vi c đ n nh n l i h chi u. Anh ta th t lên:

“Th t là không th tin đ c!”

Anh đã lên đ ng v n c đúng nh l ch trình.

M c dù đôi khi đ c báo hay xem TV tôi cũng th y tin nói v các v k tr m đ t nh p nhà , k c p c p nhà băng, k c p móc túi ng i say r u trên các chuy n tàu v ng khách v khuya, nh ng tôi ch a h b ho c ch ng ki n b t c m t v ăn c p v t nào n i công c ng t i Nh t, k c trên nh ng chuy n tàu ch t c ng ng i vào gi đi làm sáng s m. M i đ n Nh t ng i ta có th l y làm l là m i ng i ra đ ng đ đ c c a mình r t h hên: ví ti n b túi sau không cài, nh c ra ngoài, đ i n tho i đi đ ng nhét túi sau v i c m t đám dây trang trí nh m i g i k móc túi, vào ti m ăn thì v t túi lên gh r i b đ y đi nhà v sinh, mà không h s là túi s “b c h i” lúc mình v ng m t. Sau khi đã s ng Nh t m t th i gian, ng i ta hi u r ng s không có chuy n gì x y ra v i nh ng “s y” đó, vì xã h i ở đây r t an toàn. H u nh không có ai đ ng đ n s h u c a ng i khác. Đi ch i ban đêm mà b tr n l t là chuy n khó x y ra Tokyo.

Ng i Nh t không n ào, không nói chuy n oang oang ho c g i nhau í i ngoài ph , và t t nhiên là tôn tr ng lu t đi đ ng. N u h ch ng may đ ng phi nhau, thì c hai cùng cú xu ng xin l i nhau v i m t thái đ th c s thành kh n. Xe c r t nhi u nh ng h u nh không nghe th y ti ng còi xe h i. N u xe h i hay xe máy qu t phi nhau thì h cũng t t n giàn x p ho c ch c nh sát t i. Tôi có l n ch ng ki n m t xe h i đi t h m ra đ ng l n, ch ng may đ ng phi m t thanh niên đang phóng xe máy phân kh i l n. May thay anh ta không vi c gì, vì nh y v t đ c ra kh i xe, nh trong phim Hollywood v y. Ch có xe máy là b p. Ng i lái xe h i ch c ch n là sai.. Ngay c khi đó, anh thanh niên, trông r t “ng u”, cũng không h to ti ng. C hai bên đ nguyên hi n tr ng ch c nh sát t i gi i quy t.

2) Quan ch c hành chính và c nh sát th c s là các đ y t c a nhân dân

Đ i u 15 trong Hi n pháp c a Nh t quy đ nh:

“... t t c các quan ch c và nhân viên hành chính là đ y t c a toàn th c ng đ ng” [2].

B máy hành chính c a Nh t cũng khá c ng k nh, và m i vi c gi y t không phi khi nào cũng nhanh. Tuy nhiên, nh ng quan ch c và nhân viên hành chính bao gi cũng g ng gi i quy t công vi c m t cách t t nh t cho dân, v i m t thái đ r t l ch s , ni m n , k c khi “dân” là m t c u bé kém h hai ba ch c tu i. N u không gi i quy t đ c ngay ngày hôm đó, thì h bao gi

cũng h n chính xác ngày có k t qu , và không bao gi sai h n. H hi u r t rõ là h làm vi c đ ph c v nhân dân. L ng c a h là do dân đóng thu mà có. B t c ng i dân nào cũng có th phát đ n ki n n u h ph c v kém, và h s b th i h i ngay. B t l ch s , c a quy n, sai h n, ch ch a nói “ăn h i l ,” là đ i u xa l đ i v i h th ng hành chính c s đ y. Không bao gi có hi n t ng nhân viên hành chính i dám “lên l p” cho ng i dân.

Con trai tôi có l n th t lên:

“*Công an Nh t h n th t, b nh !*”

Đ y là sau cái l n cháu đi ch i đánh m t chìa khoá xe đ p. Vì lúc đó đã mu n, các hi u ch a xe đ p đã ngh , nên cháu ph i bê xe đ n đ n c nh sát g n đ y c u c u các chú c nh sát. H ph i dùng kim c ng l c c t khoá đ cháu đ p xe v nhà. Nói chung, tôi ch a g p tr ng h p nào c nh sát giao thông ch n ng i xét h i vô c gi a đ ng, hu ng h là hành hung ng i dân. H luôn t t n, l ch s ch đ ng k càng khi đ c h i, vì các đ n c nh sát thông th ng là n i ng i đi đ ng vào h i đ ng. H có đ y đ b n đ chi ti t c a khu v c h . Chuy n c nh sát tìm cách ch n xe đ ph t ti n là chuy n không có Nh t. Ng i lái xe b ph t n u h th t s ph m lu t, gây tai n n, v.v.. C nh sát Nh t không đ c phép dùng vũ khí nóng (nh súng) đ uy hi p dân chúng. Trong nh ng cu c đ p r i lo n tr t t công c ng, h ch đ c dùng quá l m là g y b ng g .

3) Khách hàng th c s là vua

Nh t ng i bán hàng h t s c l phép và th c s chi u chu ng khách hàng, cho dù khách hàng ch xem, không mua gì, ho c giá tr c a th mua ch vài trăm yên (vài USD). Không bao gi ng i bán hàng nh n xét, bình ph m v s l a ch n c a khách hàng. Sau khi khách hàng mua, tr ti n xong, h đ u gói ghém h t s c c n th n tr c khi trao hàng cho khách, sau đó ch p hai tay tr c b ng cúi chào cung kính, m t nhìn xu ng. N u nh ng ng i bán hàng đó đi mua hàng (đi ch ch ng h n), h cũng là khách hàng nh b n và cũng đ c nh ng ng i bán hàng khác ph c v t t nh v y.

Ít lâu sau khi tôi v a đ n Nh t, m t l n tôi ghé hi u Yamano Music - m t hi u bán nh c c n i ti ng khu Ginza – Tokyo. T i hi u này có bán các đàn đ i đ ng c m Yamaha, Steinway, Bechstein giá hàng trăm ngàn US dollars. Nh ng th mà tôi mua ch là m t mi ng đ đ đ ph phím đàn piano. Giá mi ng đ đó là 600 yen (kho ng 6 USD). Tôi g i ng i bán hàng. Ông ta đ ran ch y đ n. Tôi l i không có ti n l , nên tôi đ a ông ta 10,000 yen (kho ng 100 USD).

Ông ta cúi ng i, hai tay đ l y t ti n, nói:

“*Xin quý khách đ i cho m t lát.*”

Sau đó ch y nhanh vào phía trong. M t kho nh kh c sau, ông ta quay l i, hai tay c m m t cái đĩa s nh trên đ mi ng đ đã đ c gói c n th n, hóa đ n thanh toán, ti n th a. R i ông ta l i cung kính cúi mình hai tay nâng cái đĩa lên ngang m t đ tôi đ l y. Sau đó, ông ta l i cúi r p xu ng m t l n n a, mi ng nói to:

“*Xin c m t quý khách!*”

R t n t ng v đ i u này, tôi k chuy n đó v i m t giáo s Nh t. Ông ta nói:

“*Đ y là tiêu chu n ph c v thông th ng đ y, nh t là t i các c a hàng n i t ng nh Yamano Music. Anh tr ti n và anh có quy n đ c h ng s ph c v t t nh t.*”

Sau này tôi th y đó là trình đ ph c v r t chuyên nghi p c a xã h i Nh t b n, v t xa t t c các n c khác mà tôi đã đ n (là Vi t Nam quê h ng tôi, Trung Hoa, Nga Xô, n đ , Pháp, Đ c, Hà Lan, Italia, Hy l p, Tây Ban Nha, và Hoa k).

Mi ng đ là th nh . Bây gi tôi k đ n th to h n m t chút. Cách đây vài năm tôi mua m t cái đàn đ i đ ng c m (grand piano) ghép k thu t s g i là GranTouch cu h ng Yamaha, giá

ngót nghét 6,000 USD (k c gh ng i). Sau khi đàn đ c v n chuy n đ n nhà, tôi ch i vài hôm và phát hi n ra m t tr c tr c nh là khi ch i m t h p âm nhi u n t, đ vang c a m t hai n t th nh tho ng b c t s m h n các n t khác. Tôi g i đ i n phàn nàn v i c a hàng. Sau vài hôm, hãng Yamaha c chuyên gia t i nhà tôi dùng máy đ ki m tra, vì hi n t ng này r t khó phát hi n, và không ph i lúc nào cũng x y ra. Sau khi xác nh n là có tr c tr c th t, h v n chuy n m t cái đàn khác, cũng m i tinh đ n, đ c nh cái đàn kia đ tôi ch i c hai đ so sánh. Sau m t h i đ n đo, tôi đã ch n cái đàn h m i mang đ n. H i i vui v đ em cái đàn kia đi. M i l n v n chuy n nh v y xe c n tr c ph i tr c c cái đàn to t ng l l ng qua bao-l n nhà (balcony). M t t p g m ba ng i đàn ông l c l ng, và m t chuyên gia k thu t cùng làm vi c. Tôi không ph i tr thêm b t c m t yen nào. Th y h lao đ ng v t v , tôi m i h u ng n c gi i khát.. H i phép t ch i v i lý do là h đang làm công v .

V tôi luôn c m kích m i khi nh i l n ph i n m b nh vi n nhà nu c (công) Nh t. T t c m i ng i - t bác s , y tá, h lý, đ n nhân viên ph c v , quét đ n - đ u r t l ch s , đ u dàng, quan tâm chăm sóc nh th c b nh vi n ch có m i m t mình v tôi là b nh nhân v y, khi n v tôi nói:

“Mình th t s c m th y mình là m t con ng i v i ý nghĩa đ y đ c a nó.”

Máy móc b nh vi n đ u r t t i tâm. Ph n l n các bác s nói đ c ti ng Anh. M t s bác s tr nói ti ng Anh gi i. M y ng i b n Vi t Nam khác đ đây, t ng vào b nh vi n Nh t, cũng đ ng ý v i chúng tôi nh v y. Đ n khi v tôi k chuy n này v i m t ng i b n Nh t, bà này ch ng t v gì là ng c nhiên c . Bà ta cho đ u đó là t t nhiên.

Bà ta b o:

“Ng i b nh là ng i m y u, đ y lo l ng u t , nên bác s , y tá ph i có nhi m v làm đ u đi s b n khoãn đó.”

Nghe nói b nh vi n t nhân ph c v còn t t h n th .

Chuy n ph c v t t trên m t đ t Nh t k không h t. Ph c v trên tr i cũng “siêu” không kém. Ai đã bay Japan Air Lines (JAL) có th đ dàng nh n th y đ u đó. Các cô chiêu đ i viên c a Nh t bao gi cũng h t s c nh n nh n, l ch s , nói nh rót m t vào tai. Có l n tôi đang ng i trên m t chuy n bay c a JAL t Tokyo sang châu Âu, thì m t con mu i t đầu đó xu t hi n vo ve tr c m t tôi. Tôi đành v hai bàn tay đ p ch t con mu i. Ngay lúc đó m t cô chiêu đ i viên xinh đ p tình c đi ngang qua nhìn th y. Cô ta l p t c cú xu ng, mi ng m m c i, bàn tay tr ng mu t xòe ra đ ... đ l y cái xác con mu i đ em v t đi.

4) Không ai xâm ph m quy n t do bi u hi n.

Đ u 21 trong Hi n pháp c a Nh t [2] đ m b o hoàn toàn không có b t c m t s ki m duy t nào đ i v i quy n t do bi u hi n c a m i ng i dân. Vì v y, Nh t không có b t k t ch c ho c cá nhân nào có quy n b t b n c t xén sáng t o c a b n, ho c ngăn c m b n tri n l m ho c in n tác ph m c a mình vì nh ng gì b n vi t ho c v ra trong tác ph m c a b n. N u có tranh ch p liên quan x y ra, thì c hai phía: phía mu n ki m duy t và phía tác gi ho c nhà xu t b n đ u bình đ ng tr c pháp lu t, t c là đ u có quy n m i lu t s và gi i quy t tranh ch p t i tòa án (Nh v con gái m t chính khách ki n m t nhà xu t b n đã đ ng v ly đ c a cô ta lên báo g n đây). Tiêu chu n duy nh t đ m t b c tranh đ c treo t i tri n l m t p th c a m t h i m thu t nào đó, t i m t đ a đ i m công c ng nào đó nh b o tàng m thu t, gallery, v.v.. là ngh thu t thu n túy, và ch có ngh thu t mà thôi. Tranh đ p thì đ c treo. Tranh x u (ho c không đ p b ng) thì b lo i. T t nhiên đ p hay x u còn tu thu c vào th m m c a h i đ ng ngh thu t. Vì th đ gi m t i thi u s thiên v c a m t vài “y viên h i đ ng ngh thu t”, các h i m thu t Nh t th ng m i t t c các h i viên (vài trăm ng i) cùng h p đ ch n tranh,

b ng cách d tay bi u quy t. Tranh nào đ c nhi u h i viên ch n thì đ c treo.

5) H th ng văn hoá giáo d c và các vi n nghiên c u.

Nh t b n là n c có t l ng i bi t đ c bi t vi t cao nh t th gi i, t i 99% dân s . Ng i Nh t k c t ng l p lao đ ng ít h c cũng hành x r t có văn hóa. M i ng i nói năng r t l ch s . Không th y ai nói t c ch i b y n i công c ng. Trên các ph ng ti n giao thông công c ng, ngoài ph , r t khó phân bi t ng i giàu ng i nghèo, vì ai n y đ u ăn m c đ p đ , l ch s nh nhau, tuy là không ai gi ng ai. Nh ng ng i làm cho các công ty th ng m c “com-lê” đeo “cà-v t.” Gi i tr ăn m c hi n đ i, l lắng h n, nh ng không h có ai dám t ý phê bình, chê bai, ch ch a nói là c m đoán, dù là v i b t c lý do gì k c “thu n phong m t c.”

Ai cũng hi u đó là quy n t do cá nhân đ c hi n pháp tôn tr ng tuy t đ i. M t s ít tr ng không cho phép h c sinh trung h c nhu m tóc. Nhi u tr ng khác không h ngắ c m. Có l n m t thày giáo b b m m t h c sinh ki n vì đã b t con c a h g i s ch mái tóc nhu m, vì nh v y là vi ph m t do thân th c a h c sinh. Tr m t s ng i “vô gia c ” (homeless) s ng th ng tr c t i công viên Ueno ở trung tâm Tokyo, ngoài ph h u nh không g p ng i rách r i ho c ng i ăn xin. Trong quan h giao ti p, ng i Nh t th ng r t nhún nh ng, ít khi nói v mình, v gia đình con cái mình. Đ c bi t h không bao gi khoe khoang, nh t là khoe giàu, khoe gi i h n ng i khác, vì h tránh h t s c lòng ghen t [3]. H đánh giá cao tình h u ngh lâu dài. Sau khi h đã tin t ng b n, h giúp đ b n vô đ i u ki n.

Nói chung h c sinh Nh t r t tôn tr ng th y cô giáo và các h c sinh l p trên. H th ng ti u h c c a Nh t khá nh nhàn, h c nh ch i. Lên trung h c thì b t đ u căng h n vì ph i h c đ thi vào các tr ng cao h c (c p 3) t t thì m i có c may thi đ c vào các tr ng đ i h c t t. T t nghi p các tr ng đ i h c danh ti ng (nh ĐHTH Tokyo, ĐHTH Waseda, v.v.) thì kh năng tìm đ c vi c làm ở các công ty t t s l n h n. Vì th h c sinh Nh t cũng “h c thêm” ở các trung tâm luy n thi bên ngoài. Nh ng nh ng th y d y ở các trung tâm “h c thêm” đó tuy t đ i không đ c d y t i các tr ng h c chính quy. Hoàn toàn không có vi c m t th y (cô) giáo sáng d y chính khóa, chi u l i d y “thêm” cho chính h c sinh l p mình. Giáo gi i đ c xã h i r t tôn tr ng, và đ c tr l ng khá cao, tăng l ng đ nh k , và đ c ti n th ng hàng năm b ng 5 tháng l ng. L ng m t giáo viên đ c thân 23 – 24 tu i m i vào ngh là kho ng 3 tri u yen (27 ngàn USD) m i năm. M t giáo viên 40 tu i có m t v và 2 con h ng l ng kho ng 5.5 tri u yen (50 ngàn USD) m i năm, t ng đ ng l ng phó giáo s đ i h c (không quá 35 tu i) kho ng 5 tri u yen (45 ngàn USD) m i năm [4].

Sách v , thi t b ph c v cho vi c h c Nh t r t đ p, hi n đ i và đ y đ . L p h c th ng đ c trang b các ph ng ti n nghe nhìn nh TV, video, v.v. Đ c bi t các môn ngo i khóa r t đa d ng. T t c h c sinh t trung h c tr lên đ u tham gia ho t đ ng ngo i khóa t i các câu l c b khác nhau (âm nh c, h i h a, th thao: bóng đá, bóng chuy n, bóng r , bóng ch y, tennis, badminton, b i, judo, karate, aikido, ki m thu t, b n cung, v.v.). T t c đ u đ c trang b r t chuyên nghi p và luy n t p hàng ngày (Ng i Nh t đã làm gì thì thích làm r t “chuyên nghi p,” ít nh t là v trang b đ ng c).

Khá nhi u tr con Nh t đ c b m cho h c nh c, tuy không ph i t t c theo đ c đ n cùng. Nhi u gia đình có đàn piano đ ng (upright piano), th m chí đàn grand piano (đ i đ ng c m). Hãng Yamaha có m t m ng l i d y âm nh c trên toàn n c Nh t. Các cô giáo đ u t nghi p đ i h c âm nh c, tài ngh cao, trình đ s ph m r t gi i, và không bao gi quát m ng h c trò. M t cô giáo piano, khi gi ng cho h c sinh ph i ch i không rung c tay, đã đ m t c c t y lên c tay mình r i ch y ngón mà c c t y v n n m trên c tay cô, không r i xu ng đ t (!) H c sinh h c piano đ n gi lên l p bao gi cũng đ c ch i đ i đ ng c m Yamaha. Nhi u ng i khi vào đ i

h c đã h c 10 -12 năm piano, sau đó l i ti p t c h c thêm, tuy không tr thành nh c s chuyên nghi p. Vì th trình đ âm nh c nghi p đ c a ng i Nh t khá cao. Các kinh đi n c a các nhà so n nh c c đi n nh Bach, Mozart, Beethoven, Mendelssohn, Chopin, Listz, các nh c s nghi p đ này đ u ch i nh “cháo” c . Tokyo có nhi u phòng hoà nh c cho các nh c s nghi p đ bi u đi n không m t ti n, ho c ph i tr r t ít ti n, nh ng nh c c bao gi cũng là h ng đ u b ng nh Steinway ho c Yamaha concert grand piano. T t nhiên, không ph i xin phép b t c m t c quan văn hoá nào đ trình đi n ca nh c. M i vi c đ u do ca s , nh c công và ch phòng hoà nh c quy t đ nh.

Các vi n nghiên c u qu c gia l n c a Nh t th ng gi u có h n các tr ng đ i h c. Ví d là vi n RIKEN đã nói trên. Đây là m t vi n nghiên c u hàng đ u trên th gi i. Vi n này có kho ng 5,500 ng i làm vi c, trong đó ch có kho ng 700 nhân viên hành chính ph c v các nhà nghiên c u. Vi n có 5 c s đ óng t i Wako (ngo i ô Tokyo), Tsukuba, Harima, Yokohama, và Kobe. Kinh phí nghiên c u c a vi n hàng năm, ch y u do Nhà n c c p, vào kho ng 80 – 85 t yên (ngót ngét 800 tri u USD), t c là trung bình chi phí cho m i đ u ng i làm vi c t i RIKEN là kho ng 150 ngàn USD m i năm [5].

Kh i cán b hành chính c a RIKEN làm vi c đ úng nh “các đ y t c a các nhà khoa h c.” đ đây không h có chuy n phòng “T ch c cán b” hay v “H p tác qu c t ” “tác oai” các cán b nghiên c u. Các n th ký đ u hi u r t rõ v trí và ch c năng c a mình. M t s ng i trong s h cũng đã t ng tu nghi p Anh, Hoa K , nói ti ng Anh nh ng i Anh ng i M . H luôn luôn ni m n , r t l ch s , khiêm t n, và r t thành th o trong công vi c c a mình. M i l n tôi đi công tác n c ngoài (đ h i ngh qu c t , h p tác nghiên c u), b t k đó là Hoa k , châu Âu, Trung qu c, hay Vi t Nam v.v., tôi ch ph i làm hai đ ng tác. Đ u tiên là thông báo cho giám đ c c a laboratory c a tôi. Sau khi giám đ c đ ng ý (th ng là b ng mi ng), tôi ph i đi n vào m t trang A4 in s n hành trình, th i gian công tác c a tôi, kèm theo m t đ báo giá vé máy bay c a hãng du l ch. T t c m i vi c còn l i là công vi c c a cô th ký và b ph n tài chính c a vi n. H s tính ti n công tác phí chi cho tôi (g m chi phí ăn, đ , đi l i) c ng v i ti n vé máy bay. Sau đó toàn b s ti n đó s đ c vi n t đ ng chuy n t i tài kho n cá nhân c a tôi t i ngân hàng, tr c khi tôi đi công tác. Sau khi đi công tác v , n u có nh ng kho n chi tiêu khác liên quan t i công vi c, vi n s thanh toán n t theo biên lai.

Trong 9 năm tr i làm vi c RIKEN tôi ch a bao gi th y h ch m tr trong vi c chi tr đó. RIKEN quan ni m r ng vi c m t cán b khoa h c c a RIKEN đ c m i đ h i ngh qu c t , ho c h p tác qu c t , là m t c h i đ phát tri n khoa h c nói chung, đ ng th i đ m l i l i ích, danh giá cho RIKEN nói riêng trong c ng đ ng qu c t . Quà cáp bi u xén sau khi đi công tác v là đi u “b t ng ”, không ch đ i, và không ph i thông l đ đây, ngo i tr đó là ý thích c a cá nhân ng i đi công tác. Và cũng không ph i vì th mà ng i đó đ c đ i x t t h n ho c t i h n so v i ng i khác.

Đón sau:

M t xã h i cho dù có văn minh đ n đâu cũng có c m t t t l n m t x u. Bài này ch li t kê m t s m t t t c a xã h i Nh t b n.

M t anh b n Vi t Nam m i sang Nh t cùng v và con trai h c l p 1. Tôi h i cháu:

“Cháu th y tr ng Nh t khác v i tr ng Vi t Nam th nào?”

Cháu tr l i:

Cu c s ng Nh t b n

Tác Giả: Nguy n Đình Đắng
Thứ Hai, 07 Tháng 6 Năm 2010 09:41

“*tr ng Nh t cháu c m th y đ c nói nắng t do tho i má.*”

Tôi nh i câu chuy n không y gì làm vui c a chính con trai mình. Cháu nói v i tôi là cháu đã nói đ i n đ u tiên khi cháu h c l p 1 Hà N i. Hôm đó cô giáo quát:

“*Ai quên mang l m c đ tay lên bàn.*”

Các b n đ tay lên bàn đ u lãnh m t v t th c k c a cô vào tay r t đau. Con tôi cũng quên m c, nh ng không mu n ăn v t, nên cháu đã nói đ i:

“*Th a cô, sáng nay lúc em chu n b l m c đi h c, m em đã đánh đ m t!*”

Cháu đ c cô tha. Đ y đ a trên s s h i không c m hóa đ c con ng i mà ch làm con ng i tr nên đ i trá, th đo n.

Không th xây đ ng m t xã h i t do, v n minh, h nh phúc đ a trên s s h i c a ng i dân. Có l ng i Nh t hi u r t rõ đ i u đó khi xây đ ng xã h i c a h .

Tokyo, 12 tháng 8 năm 2004